

Avaldatud eesti keeles: november 2007
Jõustunud Eesti standardina: märts 2006

ASFALTSEGUD
Materjalide spetsifikatsioonid
Osa 20: Tüübikatsetus

Bituminous mixtures
Material specifications
Part 20: Type Testing

EESTI STANDARDI EESSÖNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 13108-20:2006 "Bituminous mixtures – Material specifications – Part 20: Type Testing" ja selle paranduse AC:2008 ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikeks keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 05.10.2007 käskkirjaga nr 147,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2007. aasta novembrikuu numbris.

Käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 31 "Teedeala".

Standardi tõlke koostamisettepanku esitas EVS/TK 31, standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Käesolevasse standardisse on parandatud EVS-EN 13108-20:2007/AC:2008 sisse viidud ja tehtud parandused tähistatud püstkriipsuga lehe veerisel!

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 18.01.2006. Date of Availability of the European Standard EN 13108-20:2006 is 18.01.2006.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 13108-20:2006. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13108-20:2006. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 93.080.20 Teeehitusmaterjalid

Võtmesõnad: asfaltbetoon, bituumenid, esmane kontrollimine, katsetamine, kehtivus, Kvaliteet, lisandid, mehaanilised omadused, määratlused, omadused, sideained, sideaine lisandid, spetsifikatsioon, spetsifikatsioon (tunnustus), tootmine,

Hinnagrupp: Q

Standardite reproduutseerimis- ja levitamisõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; telefon: 605 5050; e-post: info@evs.ee

**EUROOPA STANDARD
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM**

EN 13108-20

January 2006

ICS 93.080.20

English version

**Bituminous mixtures – Material specifications – Part 20:
Type Testing**

Mélanges bitumineux - Spécifications des matériaux -
Partie 20: Épreuve de formulation

Asphaltmischgut - Mischgutanforderungen - Teil 20:
Erstprüfung

This European Standard was approved by CEN on 12 October 2005.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÖNA.....	4
1 KÄSITLUSALA	7
2 NORMATIIVVIITED.....	7
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	9
4 NÕUDED	10
4.1 Tüübikatsetus	10
4.2 Kehtivus	11
5 LÄHTEMATERJALID.....	12
6 ASFALTSEGU	12
6.1 Üldist.....	12
6.2 Rakendamine.....	12
6.3 Proovivõtmine ja katsetamine	13
6.4 Asfaltsegu koostamine	13
6.5 Asfaltsegu proovide valmistamine	13
7 TÜÜBIKATSETUSE ARUANNE.....	14
7.1 Üldist.....	14
7.2 Lähtematerjalid	14
7.3 Seguretsept	14
7.4 Temperatuurid	15
7.5 Katsetulemused	15
Lisa A (normatiivlisa) Lähtematerjalide omadused ja katsemeetodid.....	16
Lisa B (normatiivlisa) Asfaltsegude omadused ja katsemeetodid	17
B.1 Asfaltbetoon (EN 13108-1).....	17
B.2 Väga õhukeste kihtide asfaltbetoon (EN 13108-2).....	19
B.3 Pehme asfalt (EN 13108-3).....	20
B.4 Kuumpinnatud asfalt (EN 13108-4).....	21
B.5 Killustikmastiksasfalt (EN 13108-5).....	22
B.6 Valuasfalt (EN 13108-6).....	23
B.7 Dreenasfalt (EN 13108-7).....	24
Lisa C (normatiivlisa) Proovikehade valmistamise meetodid	25
C.1 Üldist.....	25
C.2 Tihendamisenergia	25
C.3 Etalonmahumass	25
C.4 Tihendusaste.....	26
C.5 Poorsus	26

Lisa D (normatiivlisa) Katseprotseduurid ja -tingimused.....	28
D.1 Katseprotseduurid ja -tingimused	28
D.2 Mahumass, maksimumtihedus, poorsus ja pooride bituumeniga täidetus	28
D.3 Veepüsivus	28
D.4 Vastupanu naastrehvide toimele (kulumiskindlus)	28
D.5 Bituumeni ja täitematerjali vaheline nake.....	28
D.6 Vastupanu jäävdeformatsioonile rattaroopa katsel (deformatsioonikindlus)....	29
D.7 Vastupanu jäävdeformatsioonile kolmeteljelisel surveteimil (deformatsioonikindlus)	29
D.8 Jäikus	30
D.9 Väsimus	30
D.10 Marshalli katse lennuvälja segule	31
D.11 Lennuväljadel kasutatava segu vastupanu kütusele (kütusekindlus)	31
D.12 Lennuväljadel kasutatava segu vastupanu jäitevastasele reagendile	31
D.13 Sideaine valjanõrgumine	31
D.14 Valuasfaldi läpiwajumine ja vastupanu jäävdeformatsioonile.....	31
D.15 Läbilaskvus	32
D.16 Dreenasfaldi osakeste kadu	32
Lisa E (teatmelisa) Erinõuded lennuväljadele	33

EESSÖNA

Käesoleva Euroopa standardi (EN 13108-20:2006) on ette valmistanud CEN-i tehniline komitee CEN/TC 227 "Teematerjalid", mille sekretariaati haldab DIN.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt juuliks 2007.a ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt jaanuariks 2008.a.

Käesolev Euroopa standard kuulub alljärgnevas nimekirjas loetletud standardite seeriasse:

EN 13108-1 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 1: Asphalt Concrete.

EN 13108-2 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 2: Asphalt Concrete for very thin layers.

EN 13108-3 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 3: Soft Asphalt.

EN 13108-4 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 4: Hot Rolled Asphalt.

EN 13108-5 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 5: Stone Mastic Asphalt.

EN 13108-6 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 6: Mastic Asphalt.

EN 13108-7 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 7: Porous Asphalt.

EN 13108-8 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 8: Reclaimed asphalt.

EN 13108-20 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 20: Type Testing.

EN 13108-21 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 21: Factory Production Control.

Ühtegi olemasolevat Euroopa standardit ei tühistata, kuigi EN 12697-9 on praegu liigne.

Vastavalt CEN/CENELECi sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide siseriiklikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Luksemburg, Leedu, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Roots, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Käesolev tüübikatsetuse Euroopa standard on koostatud osana asfaltsegude vastavushindamise süsteemist. See on kavandatud kasutamiseks koos tootestandarditega EN 13108-1 kuni -7 ja on nende standardite vastavushindamise osa. Tüübikatsetuse protseduuride eesmärk on kindlustada, et üksik segu koostis vastab igale tootestandardis kehtestatud nõudele. Tüübikatsetuse protseduuri kavatsetakse rakendada asfaltsegude harmoneeritud Euroopa standardite kõikide harmoneeritud elementide osas, olenemata sellest, kas kohustuslikku märgistust tuleb rakendada või mitte. Süsteemi võib laiendada ka harmoneerimata elementidele.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

ASFALTSEGUD
Materjalide spetsifikatsioonid
Osa 20: Tüübikatsetus

Bituminous mixtures
Material specifications
Part 20: Type Testing

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard määratleb tüübikatsetuse protseduurid teedel, lennuväljadel ja muudel liiklusladel kasutatavate asfaltsegude tõendamisel.

2 NORMATIIVVIITED

Alljärgnevad viidatud dokumentid on käesoleva Euroopa standardi rakendamisel asendamatud. Dateeritud viited rakenduvad ainult osundatud väljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt (k.a kõik muudatused).

EN 933-1 Test for geometrical properties of aggregates – Part 1: Determination of particle size distribution: Sieving method

EN 933-10 Test for geometrical properties of aggregates – Part 10: Assessment of fines: Grading of fillers (air jet sieving)

EN 1097-6 Tests for mechanical and physical properties of aggregates – Part 6: Determination of particle density and water absorption

EN 1097-7 Tests for mechanical and physical properties of aggregates – Part 7: Determination of the particle density of filler: Pyknometer method

EN 1426 Bitumen and bituminous binders – Determination of needle penetration

EN 1427 Bitumen and bituminous binders – Determination of the softening point: Ring and ball method

EN 12595 Bitumen and bituminous binders – Determination of kinematic viscosity

EN 12596 Bitumen and bituminous binders – Determination of dynamic viscosity by vacuum capillary

EN 12697-1 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 1: Soluble binder content

EN 12697-2 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 2: Determination of particle size distribution

EN 12697-3 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 3: Bitumen recovery: Rotary evaporator

EN 12697-4 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 4: Bitumen recovery: Fractionating column

EN 12697-5 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 5: Determination of the maximum density

EN 12697-6 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 6: Determination of bulk density of bituminous specimen

EN 12697-7 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 7: Determination of bulk density of bituminous specimens by gamma rays

EN 12697-8 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 8: Determination of void characteristics of bituminous specimens

EN 12697-11 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 11: Determination of the affinity between aggregate and bitumen

EN 12697-12 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 12: Determination of the water sensitivity of bituminous specimens

EN 12697-16 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 16: Abrasion by studded tyres

EN 12697-17 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 17: Particle loss of porous asphalt specimen

EN 12697-18 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 18: Binder drainage

EN 12697-19 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 19: Permeability of specimen

EN 12697-20 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 20: Indentation using cube or Marshall specimens

EN 12697-21 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 21: Indentation using plate specimens

EN 12697-22 % $\text{L}^{\circ}\text{æ H}^{\circ}\text{æ} \# \text{æ K}^{\circ}\text{o S}^{\circ}\text{æ}$ – Test methods for hot mix asphalt – Part 22: Wheel tracking

EN 12697-24:2004 % $\text{L}^{\circ}\text{æ H}^{\circ}\text{æ} \# \text{æ K}^{\circ}\text{o S}^{\circ}\text{æ}$ – Test methods for hot mix asphalt – Part 24: Resistance to fatigue

EN 12697-25 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 25: Cyclic compression test

EN 12697-26 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 26: Stiffness

EN 12697-30 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 30: Specimen preparation by impact compactor

~~**EN 12697-31** Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 31: Specimen preparation by gyrator compactor~~

EN 12697-32 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 32: Laboratory compaction of bituminous mixtures by vibratory compactor

EN 12697-34 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 34: Marshall test

EN 12697-35 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 35: Laboratory mixing

EN 12697-39 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 39: Binder content by ignition

EN 12697-41 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 41: Resistance to de-icing fluids

EN 12697-43 Bituminous mixtures – Test methods for hot mix asphalt – Part 43: Resistance to fuel

EN 13043 Aggregates for bituminous mixtures and surface treatments for roads, airfields and other trafficked areas

EN 13108-21:2005 Bituminous mixtures – Material specifications – Part 21: Factory Production Control

prEN 13924 Bitumen and bituminous binders – Specifications for hard paving grade bitumens

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesolevas Euroopa standardis kasutatakse järgmisi termineid ja määratlusi:

3.1

tehnilised spetsifikatsioonid (technical specifications)
asfaltsegude harmoneeritud Euroopa standardid ja Euroopa tehnilised tunnustused